

Verslag vergadering Adviescommissie Cultuurhistorie 18 september 2014

Aanwezig

Voorzitter	De heer Gabriëls (verlaat)
Secretaris	Mevrouw Jongeling
2 ^e secretaris	De heer Truyen
Commissieleden	Mevrouw Beckers, de heren Bukkems, Kremers, Lammeretz en Verhaag
Afwezig (m.k.)	De heer Van den Berg

1. Opening

Mevrouw Jongeling opent de vergadering met de mededeling dat wethouder Gabriëls verlaat is.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld waarbij punt 5b Voortgang Cultuurnota wordt verplaatst naar de mededelingen.

3. Vaststellen verslag en actielijst van 21 augustus 2014

Onder toevoeging van de actielijst wordt het verslag van 21 augustus 2014 verder ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag meldt de heer Truyen dat de gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in de Visie erfgoedaspecten in de leefomgeving. De commissieleden krijgen de aangepaste versie toegezonden.

4. Mededelingen

a. Weert finalist certificaat Heritage Conservation Communities in Bloom

Op zaterdag 20 september a.s. is in Charlottetown Canada de prijsuitreiking van de mondiale competitie Communities in Bloom. Dan wordt bekend wat de groenste regio ter wereld is¹. Wel is al bekend gemaakt dat Weert finalist is voor de 'outstanding achievement award heritage conservation'. De gemeente is trots op deze erkenning van uitzonderlijke inspanningen voor erfgoedbehoud.

b. Molens

De heer Van den Berg is door ziekte verhinderd. Hij heeft laten weten dat vrijdagmorgen 19 september de kollergang wordt geplaatst op de Beekpoort.

c. Open Monumentendag 2014

De Open Monumentendag is zeer goed verlopen. Bij de opening op vrijdag 12 september waren, naast groep 7-8 van BS Franciscus die deelnam aan de Monumentenklassendag, diverse commissieleden aanwezig. De onthulling van het informatiepaneel over het Ursulinenklooster trok ook de aandacht van de lokale media. Mede hierdoor was er goede pr vooraf. Weert trok tenminste 8.000 bezoekers en was daarmee de best bezochte gemeente in Limburg.

Het thema voor komend jaar is 'Kunst & ambacht'. De commissieleden noemen de collectie tin en het atelier Werz als interessante onderwerpen in dit thema.

Het Fatima Huis is aanstaande oktober landelijk Open Monument van de maand. Het programma hiervoor wordt nog uitgewerkt en de data worden bekend gemaakt. Deze openstelling wordt in het landelijke persbericht gekoppeld aan de bekendmaking van het thema voor volgend jaar.

¹ Weert is wereldkampioen groen! Zilver voor behoud cultureel erfgoed.

d. Kraan Landbouwbelang

Onlangs is opdracht gegeven voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar de (on)mogelijkheden van het terugplaatsen van de kraan van het Landbouwbelang. De onderdelen liggen al jaren opgeslagen in Roermond zonder bescherming. De commissie wijst er op dat al eerder rapporten zijn uitgebracht. Deze resultaten worden bij het onderzoek betrokken. De commissie wordt geïnformeerd over de voortgang.

e. Broekmolen

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft al eerder bericht dat, zoals ook verwacht werd, het gehele gebouw rijksmonument is en niet alleen het molengedeelte. Er is voorts aangegeven dat er geen bezwaar is tegen de uitbouwen. Er zijn echter naast cultuurhistorische argumenten ook planologische die de uitbreidingen niet toestaan. Bovendien hebben de Monumenten-welstandscommissie en de commissie Cultuurhistorie negatief geadviseerd. Er was zicht op dat in goed overleg met de initiatiefnemer een oplossing kon worden gevonden. Dit in samenhang met een wenselijke bestemmingsplanaanpassing en de aanleg van een terras. Deze oplossing is door de initiatiefnemer van de hand gewezen. B&W moeten nu besluiten over een formele handhavingprocedure.

f. Archeologie

De heer Truyen licht de volgende onderwerpen toe:

- Ter vergadering wordt een exemplaar van het rapport Opgravingen in Weert-Kampershoek Noord fase 2 (VUHbs ZAR 55) overhandigd aan de heer Bukkems, bestemd voor Peel, Maas & Kempen. De auteur Henk Hiddink is bereid, voor bijvoorbeeld de Aldenborgh, hierover een lezing te verzorgen.
- Bij de herinrichting van de passantenhaven aan het Bassin is alleen gewerkt in geroerde grond. Archeologische begeleiding dient plaats te vinden bij herinrichtingswerkzaamheden en het verleggen van kabels- en leidingen ter plaatse van de kruising voor de stadsbrug. Dit project is als prioriteit opgevoerd voor 2015.
- Bij de aanleg van een infiltratiebassin op de hoek van de Van Bommelstraat en de St. Maartenslaan is inventariserend veldonderzoek uitgevoerd, door de gemeente en de extern adviseur archeologie (ArchAeO). Het bodemprofiel lijkt intact te zijn. Ook hier vindt archeologische begeleiding plaats tijdens de uitvoering.
- Op de hoek van de Eindhovenseweg /ontsluiting Laarveld (nabij viaduct Floralaan) wordt de grondsanering en de aanleg van kabels- en leidingen (nieuwe grondverstoring) uitgevoerd onder archeologische begeleiding.

g. Voortgang Cultuurnota

Het is nodig de Cultuurnota te actualiseren en plannen vast te leggen voor de komende 10 jaar. Hiervoor is een schema opgesteld.

Bij A merkt de commissie op dat herbestemming breder bekeken dient te worden en de burgerij een rol moet krijgen. De gemeente moet vooral voorwaarden stellend en stimulerend zijn. In het geval de gemeente eigenaar van een monument is, wijzigt die rol natuurlijk.

Bij de Lichtenberg wordt opgemerkt dat het niet de taak van de gemeente is een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren (tenzij de gemeente eigenaar is). Het vaststellen van een beschermend bestemmingsplan is zelfs een beter resultaat.

Wat betreft het gemeentearchief zijn er nieuwe inzichten volgens de Visie erfgoedaspecten.

Het opschonen van de gemeentelijke monumentenlijst is gepland voor volgend jaar en is daarmee op schema.

De heer Truyen is als beleidsadviseur archeologie tevens handhaver en toezichthouder bij de sector Ruimte.

Het schema Actualisatie cultuurnota wordt regelmatig bijgewerkt en nieuwe versies worden geagendeerd voor deze commissie.

5. Ingekomen stukken

a. Ontwerpbestemmingsplan Oude Hushoverweg 30 (Wilhelmus-Hubertusmolen)

De commissie waardeert de inspanningen om deze molen te restaureren en herbestemmen waarbij de molen als monument wordt gerespecteerd. Zij heeft echter een aantal vragen bij dit ontwerp bestemmingsplan. Het lijkt alsof het stuk onvoldoende belang hecht aan het behoud van het monument. Ook is niet duidelijk wat nu precies het

bouwwak is en mag daar dan 20 meter hoog gebouwd worden? Waar is precies de bestemming horeca toegestaan?

In hoofdstuk 2 Bestemmingsregels staat op bladzijde 9 de omschrijving van de functie maatschappelijk. Daarbij staat als laatste punt de instandhouding van het monument opgenomen, terwijl dit juist voorop zou moeten staan. De horeca, terrassen en woning zijn niet het maatschappelijk belang, maar juist het monument; de rest is ondergeschikt. Ook zou een bredere invulling mogelijk moeten zijn voor de bestemming maatschappelijk. Op bladzijde 11 onder het kopje Verkeer staat opgenomen dat binnen de functie Verkeer evenementen toegestaan zijn. Het begrip evenement is echter niet bij de begrips-omschrijving opgenomen. Wat is precies mogelijk?

Belangrijkste vraag van de commissie is of het monument inclusief interieur (gaande werk) afdoende beschermd is.

Mevrouw Jongeling licht toe dat een bestemmingsplan een instrument is voor ruimtelijke ordening. Het bestemmingsplan heeft wel een signaalfunctie voor monumenten, maar de bescherming ligt vast in de Monumentenwet en/of gemeentelijke verordening. Zij onderschrijft dat de verbeelding en bestemmingsvlakken op papier moeilijk te interpreteren zijn. Tegenwoordig worden bestemmingsplannen zodanig gemaakt dat deze het best digitaal te raadplegen zijn. Daarbij is duidelijker waar welke regels gelden.

De commissie is voorstander van een goede bescherming van het monument en voldoende flexibiliteit voor goed gebruik. Wellicht is omschrijving met standaard-formuleringen in dergelijke gevallen niet mogelijk.

De commissie kan op basis van de voorliggende gegevens niet tot een advies komen. Afsproken wordt dat het antwoord op de vragen wordt toegezonden en dat dan schriftelijk advies wordt uitgebracht².

b. Notitie Erfgoedprijs Weert

Doel van de Erfgoedprijs is Weertenaren aan het denken zetten over het erfgoed en erfgoedinitiatieven stimuleren en belonen. De jury (3 leden) dient deskundig en onafhankelijk te zijn. De monumentendeskundige van de Monumenten-welstandscommissie zou een goed jurylid zijn. Mw. Beckers is hiertoe bereid. Wellicht kan ook uit kringen van het LGOG, Heemschut of Huis voor de Kunsten een jurylid worden geworven. Voorts komen geïnteresseerde bewoners en jeugd in aanmerking of iemand vanuit de journalistiek.

De nominaties via een oproep aan het publiek te werven. Daarbij luistert de formulering van 'mooiste monument' zeer nauw. Het onderwerp is veel breder dan alleen gebouwen (denk ook aan archeologie, historisch gezelschap, ensemble) en mooi moet worden geïnterpreteerd als 'welk historisch onderwerp verwondert en verbaast of raakt mij het meest?'. De argumentatie is daarbij erg belangrijk. Deze bewustwording is de winst van deze activiteit. De raadsleden kunnen hierbij een belangrijke rol als ambassadeur vervullen. De procedurele weg is via B&W met een afschrift aan de raad.

6. Handhaving in beschermde gezichten

De commissie maakt zich zorgen om aantasting en verstoring van de beschermde gezichten, met name de binnenstad. Dit is immers de plaats waar de meeste bewoners en bezoekers komen en die een historische sfeer ademt. Geconstateerd wordt dat er geen bewakers of toezichthouders zijn die afwijkingen signaleren. Deze signalering is afhankelijk van klachten of toevallige eigen waarneming van betrokken ambtenaren. Dit laatste was het geval bij het schoonmaken van Oelemarkt 11. Inmiddels is hier overleg geweest over de te volgen procedure.

De heer Kremers noemt een ander verschijnsel, namelijk dat adviezen van de Monumenten-welstandscommissie niet worden opgevolgd en dat dit toch zonder gevolgen blijft (Wilhelminasingel 16). In andere wordt een vergunning pas aangevraagd nadat het werk al is uitgevoerd (Stationsstraat 28).

Mevrouw Jongeling licht toe dat de regels zijn gewijzigd met het vaststellen van de nieuwe Welstandsnota in april 2013. Besloten is tot een versoepeling van het welstandstoezicht. Dat betekent dat Weert welstandsvrij is, met uitzondering van de monumenten, gezichten en beeldkwaliteitplannen. Voor de beschermde gezichten betekent dit dat plannen waarvoor een omgevingsvergunning bouwen nodig is, aan de welstandscommissie worden

² Antwoord op de vragen is gegeven per mail van 24 september 2014, waarna de commissie heeft ingestemd met de voorgestelde aanpassingen.

voorgelegd om advies. Alleen bij monumenten wordt nog het advies van de Monumenten-welstandscommissie ingewonnen. In het geval van Stationsstraat 28 is voor het schilderen van een gevel een vergunning voor bouwen nodig, dus komt het ook niet bij de welstandscommissie. Uitzondering hierop zijn de excessen.

De commissie zal volgende vergadering een wandeling maken langs enkele voorbeelden, die door de commissie zelf worden aangedragen. Dit dient zich wel te beperken tot zaken met cultuurhistorische waarden. Vraag is wel welke bescherming een beschermd gezicht nog heeft.

Op voorhand adviseert de commissie bewoners en ondernemers goed te informeren over de geldende regels. Daarnaast dient bij grove aantasting van een beschermd gezicht een voorbeeld te worden gesteld.

7. Zichtbaarheid commissie Cultuurhistorie

Wegens tijdgebrek wordt dit punt uitgesteld tot een volgend keer.

8. Terugkoppeling uit Monumenten-welstandscommissie

Mevrouw Beckers licht de behandeling van het dakterras Maasstraat 10 toe in de vergadering van de Monumenten-welstandscommissie van vandaag. Zie hiervoor het aparte verslag.

9. Rondvraag

De heer Bukkems heeft begrepen uit het reglement op de adviescommissies dat leden recht hebben op parkeerplaats. De heer Kremers voegt hier aan toe dat commissieleden ook vrije toegang zouden moeten hebben tot het stadhuis met een pasje. Dit wordt nagegaan.

10. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.20 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 13 november 2014,

G. Gabriëls,
Voorzitter

J. Jongeling,
secretaris

Actielijst n.a.v. vergadering Commissie Cultuurhistorie 18 sept 2014

Vergadering	Actiepunt	Actie door
29 juni 06	1. (Ruimtelijke) plannen KMS/BC voorleggen aan commissie	PO
26 juli 07	2. Plaatsing vm. jongensschool Keent op gemeentelijke monumentenlijst	RB/m&a
29 apr 08	3. Oplossing voor archeologische informatieborden Molenakker voorleggen aan B&W	OSCW
26 aug 10	4. Vrijkomende niet-monumentale kerken inventariseren	Bisdom
8 maart 12	5. 3 schuilbunkers kazerneterrein t.b.v. gemeentelijke monumentenlijst	RB/m&a
7 maart 13	6. Terugkoppeling excessen	RB/m&a
21 aug 14	7. Hoofd VTH uitnodigen	RB/m&a